

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ซึ่งมีขอบเขตที่จะเสนอตามลำดับดังนี้

2.1 วินัย

2.1.1 ความหมายของวินัย

2.1.2 ประเภทของวินัย

2.1.3 ระเบียบวินัยของโรงเรียน

2.1.4 การสร้างระเบียบวินัย

2.1.5 พฤติกรรมทางวินัยที่เป็นปัญหา

2.1.6 สาเหตุของปัญหาด้านวินัยของนักเรียน

2.1.7 วิธีดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านวินัย

2.2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาด้านวินัยและสาเหตุของการทำผิดวินัย

2.2.1 งานวิจัยในประเทศ

2.2.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

2.3 สภาพแวดล้อม

2.3.1 ความหมายของสภาพแวดล้อม

2.3.2 ความสำคัญของสภาพแวดล้อมทางครอบครัว

2.3.3 ความสำคัญของสภาพแวดล้อมทางโรงเรียน

2.3.4 ความสำคัญของสภาพแวดล้อมทางสังคม

2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

2.4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

2.1 วินัย

2.1.1 ความหมายของวินัย

ความหมายของคำว่า "วินัย" (Discipline) ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (พ.ศ.2525) หมายถึง การอยู่ใต้อำนาจระเบียบแบบแผนข้อบังคับและยังมีนักการศึกษา และ นักจิตวิทยา ได้ให้ความหมายของวินัยไว้หลายท่าน ดังนี้

สุโท เจริญสุข (2515) ให้ความหมายของวินัยว่า หมายถึง ข้อกำหนดข้อตกลง ร่วมกันในการประพฤติและปฏิบัติ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติตามเป็นคนดี มีชีวิตอย่างราบรื่นในสังคม

สมเจตน์ อภิณหวิธาน (2520) กล่าวว่า วินัย หมายถึง ข้อบังคับที่ใช้ควบคุมความประพฤติของตนเอง วินัยต่างจากกฎหมาย กฎหมายเป็นข้อบังคับของประเทศ แต่วินัยเป็น ข้อบังคับสำหรับหมู่คณะ การทำผิดวินัยไม่ถือเป็นการผิดกฎหมาย การที่สร้างวินัยขึ้นมา ก็เพื่อ ส่งเสริมให้เด็กเกิดความรู้สึกบังคับตัวเอง โดยเกิดจากการสำนึกขึ้นมาเอง ไม่ได้เป็นการ บังคับ หรือเกรงกลัวข้อบังคับทั้งต่อหน้าและลับหลัง

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม (2521) ให้ความหมายของวินัยว่า หมายถึง พฤติกรรมที่อยู่ใต้อำนาจควบคุมอันก่อให้เกิดผลดีและความก้าวหน้าทั้งมวล พฤติกรรมอันอยู่ใน ความควบคุมนี้ครอบคลุมไปถึงการควบคุมตนเองด้วย

ภิญโญ สาร (2523) ให้ความหมายว่า วินัยเป็นระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่สถานศึกษา กำหนดขึ้น เพื่อให้นักเรียน นักศึกษาได้ปฏิบัติตาม และระเบียบบางประการไม่ได้กำหนดไว้ เป็นลายลักษณ์อักษร หากแต่เป็นความคาดหวังของครูที่จะให้นักเรียนนักศึกษาวางตัว หรือ ประพฤติตน ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ถ้านักเรียน นักศึกษาประพฤติตนผิดไปจาก ระเบียบและความคาดหวังของครู ก็ถือว่าทำผิดวินัยและครูอาจใช้วิธีลงโทษต่างๆ ตามความ เหมาะสมของความผิดนั้น

พนัส หันนาคินทร์ (2524) กล่าวถึง วินัยที่ใช้ในโรงเรียนว่า หมายถึง การรู้จัก ปกครองตนเอง การกระทำตามระเบียบหรือข้อบังคับต่างๆ เกิดขึ้นโดยความสมัครใจของผู้ ปฏิบัติคือนักเรียน

ประภม แสงสว่าง (2524) กล่าวว่า วินัย หมายถึง กระบวนการต่างๆ ที่คนเราใช้ ควบคุม หรือบังคับตนเอง หรือผู้อื่นให้ปฏิบัติตนเอง หรือผู้อื่นให้ปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายและความ ประสงค์ของตนเองและหมู่คณะ

เฮอรัลด์ (Hurlock, 1978 : อ้างถึงใน เทพ พังงา, 2534) กล่าวว่า วินัย หมายถึง บุคคลที่เรียนรู้จากผู้นำหรือบุคคลที่ยอมตามผู้นำ พ่อแม่และครูเป็นผู้นำนักเรียนเป็นผู้ตาม ฉะนั้นวินัยก็คือการสอนของสังคมให้นักเรียนเข้าใจพฤติกรรม จริยธรรม สังคม

นิตย บุษงามงคล (2535) ได้กล่าวถึงวินัยว่า หมายถึง การใช้มาตรฐานภายนอก และการควบคุมพฤติกรรมมนุษย์

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2526 : อ้างถึงใน อัญชลี หักแค้น, 2537) ให้ความหมายของวินัยไว้ว่า หมายถึง ความสามารถในการบังคับหรือควบคุมตนเองให้ประพฤติตามระเบียบ กฎเกณฑ์ หรือขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามเพื่อความสงบสุขในชีวิตของตนเองและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า วินัย หมายถึง ข้อบังคับ ระเบียบ กฎเกณฑ์ หรือ ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามที่กำหนดไว้ หรือไม่ได้กำหนดไว้เพื่อควบคุมพฤติกรรมให้อยู่ในความถูกต้อง อันก่อให้เกิดความมีวินัยในตนเอง เพื่อความสงบสุขในชีวิตของตนเองและสังคม

2.1.2 ประเภทของวินัย

สุภนิตย วัฒนธาดา (2528) ได้แบ่งประเภทของวินัย ออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. วินัยในตนเอง (Self Discipline) หมายถึง วินัยที่กำหนดว่าสิ่งใดถูกหรือผิด เพื่อให้ตนเองปฏิบัติ ถ้านักเรียนมีวินัยในตนเองแล้ว ก็จะลดปัญหาในการปกครองนักเรียนได้มาก เพราะตัวเองจะต้องรู้จักควบคุมพฤติกรรมของตนเอง ให้บรรลุจุดหมายปลายทางได้อย่างสุขสบาย รู้จักความรับผิดชอบ ปฏิบัติตามหน้าที่ของตนอย่างมีความรับผิดชอบ

2. วินัยส่วนรวมหรือ วินัยสำหรับหมู่คณะ (External Authority Discipline) หมายถึง วินัยที่ออกมาจากอำนาจภายนอก เพื่อบังคับให้ส่วนรวมปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย วินัยส่วนรวมนี้จะต้องตั้งกฎเกณฑ์เป็นแนวทางกลางๆ ให้ทุกคนสามารถปฏิบัติตามได้

วินัยทางการศึกษานั้น มุ่งให้ผู้เรียนประพฤติปฏิบัติอยู่ในกรอบหรือกฎระเบียบโดยมุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดวินัยในตนเอง คือ รู้จักปกครอง ควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติในทางที่ถูกที่ควรอยู่เสมอ ผลจากการมีวินัยในตนเองนี้ ทำให้เกิดความมีวินัยในสังคมด้วย

พนัส หันนาสินทร์ (2524) ได้กล่าวถึง ประเภทของวินัยที่ใช้กันในโรงเรียนว่า มี 3 ประเภท คือ

1. วินัยเฉียบขาดแบบทหาร (Absolute Authority) ความคิดประเภทนี้ ถือว่านักเรียนยัง是孩子 ไม้มีความคิดรู้จักผิดชอบชั่วดี ดังนั้น จึงต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามคำสั่งและระเบียบที่ครูในโรงเรียนได้วางไว้ ใครละเมิดย่อมจะได้รับโทษ วินัยแบบนี้ใช้ความกลัวเป็นเครื่องมือ นักเรียนทำดีเพราะกลัวจะถูกลงโทษ วินัยแบบนี้ตรงกับคำพังเพยว่า "รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี" นักเรียนกลายเป็นเครื่องจักรที่ทำตามแบบแผน โดยไม่ต้องคิด ผู้ที่เห็นด้วยกับวินัยแบบนี้อ้างว่า เมื่อนักเรียนกระทำผิดจนชินแล้วต่อไปภายหน้าก็จะติดเป็นนิสัยไม่กระทำชั่ว แต่พวกที่ไม่เห็นด้วยกล่าวว่า การบังคับนักเรียนให้อยู่ในกรอบแบบทหารเป็นการผิดหลักประชาธิปไตย เป็นการไม่ยอมรับในคุณค่าของความเป็นคน ที่ว่าแต่ละคนมีเหตุผลในการกระทำของตนเอง

2. วินัยแบบดำเนินงานให้สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน ตามแนวคิดนี้ถือว่าเมื่อนักเรียนได้กระทำสิ่งที่ตนเองร่วมสร้างขึ้นมา หรือเห็นชอบด้วยปัญหาเรื่องวินัยก็จะไม่เกิดการรักษาวินัยแบบนี้คงจะทำได้ทุกกรณีไป แต่เป็นวิธีการอันหนึ่งที่โรงเรียนจะใช้เพื่อแก้ปัญหาทางวินัยของนักเรียน

3. วินัยที่เกิดขึ้นจากการรู้จักความรับผิดชอบและเกียรติของตนเอง เป็นที่ประจักษ์ชัดอยู่แล้วว่าจุดมุ่งหมายของวินัยก็คือ การให้นักเรียนมีความประพฤติดี คนเราจะประพฤติดีเนื่องจากมีคุณธรรมประจำใจ นับถือเกียรติของตนเอง ถ้าคิดว่าเป็นคนเลวอยู่แล้ว ถ้าจะทำเลวต่อไปก็ไม่เสียหาย แต่ถ้านับถือตัวเองว่าเป็นคนดีก็คงจะไม่พยายามทำสิ่งที่เสียหายต่อเกียรติยศและชื่อเสียงของตัวเอง

การแบ่งประเภทต่างๆ ของวินัยนั้นทำให้เข้าใจเรื่องของวินัยมากขึ้น เพื่อจะได้เป็นแนวทางการปลูกฝังให้นักเรียนมีวินัยในตนเองและรู้จักวินัยของส่วนรวม รู้จักความรับผิดชอบและรักเกียรติของตนเอง อันจะนำไปสู่การทำความดี โดยไม่มีการบังคับ

2.1.3 ระเบียบวินัยของโรงเรียน

พนัส หันนาคินทร์ (2524) กล่าวไว้ว่า วินัยในโรงเรียนมีลักษณะดังนี้

1. การทำดีของนักเรียนเป็นไปเพราะความเห็นดีเห็นงาม ที่จะได้จากการกระทำดีไม่ซ้ำ เพราะอำนาจภายนอกบังคับให้กระทำดี การเชื่อฟังคำสั่งและระเบียบเกิดขึ้นจากการเข้าใจเหตุผลของการกระทำตามระเบียบ ไม่ใช่เพราะกลัวอำนาจของบุคคลที่จะออกระเบียบนั้น จุดหมายปลายทางของวินัยในโรงเรียนคือ ต้องการให้นักเรียนรู้จักควบคุมตนเอง

2. การออกคำสั่งให้นักเรียนปฏิบัติตามได้พิจารณาอย่างรอบคอบแล้วว่า จะเป็นส่วนช่วยให้นักเรียนรู้จักประพฤติดี ไม่ขอออกมาเพื่อเหตุผลส่วนตัวของผู้มีอำนาจที่จะออกคำสั่งนั้นๆ

3. การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดวินัยเป็นไปตามลักษณะพื้นฐานส่วนตัวของผู้กระทำผิดเป็นรายๆ ไป

4. กิจกรรมทั้งหลายของนักเรียน ทั้งในและนอกห้องเรียนมีส่วนช่วยให้นักเรียนได้สร้างความเจริญไปในวิถีทางอันเป็นที่ยอมรับกันในสังคม

กาญจนา หาลิตะพันธ์ (2510) กล่าวว่า ระเบียบวินัยที่เหมาะสมที่สุดนั้นจะต้องให้นักเรียนมีโอกาสเสนอ อภิปราย และเห็นชอบ นักเรียนจึงพร้อมปฏิบัติตาม

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การที่นักเรียนจะมีวินัยและรู้จักควบคุมตนเอง การออกคำสั่งของโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตาม ควรจะเป็นไปด้วยความรอบคอบมีเหตุผล ยุติธรรมและนักเรียนควรมีส่วนร่วมสร้าง นักเรียนจึงจะมีความพร้อมที่จะปฏิบัติตาม

2.1.4 การสร้างระเบียบวินัย

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม (2521) กล่าวว่า การสร้างวินัย มีหลักสำคัญ 4 ประการ คือ

1. เด็กต้องประพฤติดนในสิ่งที่ดี และกำจัดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา
2. เด็กจะต้องสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจกับการกระทำดี และความไม่พึงพอใจกับการกระทำไม่ดี นั่นคือ ำให้เด็กพอใจที่จะปฏิบัติตามสิ่งที่ดีที่ควรและหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามสิ่งที่ไม่ดี ไม่ควร
3. เด็กจะต้องกระทำความดี จนกระทั่งเกิดความเคยชิน หรือเกิดเป็นนิสัย โดยไม่ต้องมีใครแนะนำ
4. เด็กจะต้องเรียนรู้ถึงการเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่ดี ไม่พึงปรารถนา เป็นพฤติกรรมที่ดีที่พึงปรารถนาของสังคม

สรุปได้ว่าหลักการสร้างวินัยที่ดีก็คือ การทำให้เด็กมีความพอใจและเต็มใจที่จะปฏิบัติตามสิ่งที่ถูกที่ควรโดยไม่มีการบังคับ

สุทธา เจริญสุข (2519) กล่าวถึง บทบาทของครูในการสร้างระเบียบวินัยในโรงเรียนไว้ดังต่อไปนี้

1. ครูจะต้องเข้าใจและพร้อมที่จะช่วยเหลือเด็ก ยินดีให้คำแนะนำ ตักเตือน ไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย และรู้วิธีการศึกษาเด็ก เข้าใจเด็กเป็นรายบุคคลอย่างดี
2. จัดสภาพของโรงเรียนและห้องเรียนให้น่าอยู่ น่าเรียน สะอาด เรียบร้อย มีอุปกรณ์ครบครัน

3. จัดวางระเบียบวินัยร่วมกันกับนักเรียน ไม่ทำตามครูฝ่ายเดียว

4. จัดหาหลักสูตรการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับผู้เรียนตามวุฒิภาวะ ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก

5. เปิดบริการแนะแนวขึ้นในโรงเรียนเพื่อช่วยเด็กที่มีปัญหา

6. ครูจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีของเด็กตลอดเวลา

7. ส่งเสริมให้เด็กหัดปกครองตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

โรงเรียนมีอิทธิพลต่อชีวิตของนักเรียนมากเพราะระยะเวลาในการที่ได้รับการอบรมศึกษาในโรงเรียนจนกว่าจะสำเร็จการศึกษานั้นใช้เวลายาวนาน ดังนั้นเด็กจึงต้องเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมต่างๆ ในโรงเรียนเช่นตัวอาคารเรียน สภาพห้องเรียน บรรยากาศในห้องเรียน ระเบียบวินัยในโรงเรียน บริการด้านต่างๆ การอบรมสั่งสอนและเพื่อนนักเรียนด้วยกันเป็นต้น ประสบการณ์ต่างๆ ที่นักเรียนได้รับในโรงเรียนล้วนมีอิทธิพลในการกำหนดพฤติกรรมต่างๆ ของนักเรียน

การสร้างวินัยในโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญ ระเบียบวินัยเป็นสิ่งสัมพันธ์กับชีวิตความเป็นอยู่ทางสังคม ครูจะต้องเป็นผู้ชี้แนะให้นักเรียนมีระเบียบวินัย และการที่เด็กทั้งหลายมีความแตกต่างกัน โรงเรียนจึงจำเป็นต้องสร้างกฎระเบียบต่างๆ เพื่อให้ทุกคนปฏิบัติตามไปในแนวเดียวกัน ดัง พันธ์ หันนาคินทร์ (2524) กล่าวว่า ในโรงเรียนจำเป็นต้องมีระเบียบและวินัยเพื่อเป็นเครื่องควบคุมความประพฤติของนักเรียน วินัยในโรงเรียนเป็นส่วนช่วยต่อความเจริญของนักเรียนและโรงเรียน ชม ภูมิภาค (2525) กล่าวถึง รากฐานในการสร้างระเบียบวินัยที่ค้ำควรจะเป็นแบบที่ให้นักเรียนเข้าใจในวิธีการของประชาธิปไตย สร้างวินัยให้แก่เด็กตั้งแต่เริ่มแรกเข้ามาในสถานศึกษา ให้นักเรียนเป็นผู้วางระเบียบวินัยของตนเอง และสามารถเปลี่ยนแปลงตามเวลาและโอกาส ตลอดจนต้องมีการอบรมเรื่องระเบียบวินัยอยู่เป็นประจำและต่อเนื่อง และ ทวี ท่อแก้ว และคณะ (2517) ได้เสนอแนะถึงการออกระเบียบที่ดีไว้ว่า จะต้องอาศัยพัฒนาการของเด็ก เป็นระเบียบที่นักเรียนสามารถปฏิบัติตามได้ และเป็นประโยชน์อย่างแท้จริง ครูต้องมีสติ อารมณ์ดี เป็นกันเองกับเด็ก นอกจากนี้แล้วจะต้องคำนึงเสมอว่าระเบียบวินัยนั้นๆ ตั้งขึ้นเพื่ออะไร ซึ่งสอดคล้องกับ ผิวพรรณ คัดโนภาส (2533) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลตามระเบียบว่าด้วยการปฏิบัติตนของนักศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา นักศึกษาให้ข้อเสนอแนะว่า ครูอาจารย์ควรอบรมความประพฤติให้กับนักศึกษา ควรมีการปรับปรุงระเบียบให้สอดคล้อง

กับวัยของนักศึกษาและให้เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน และควรรำให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการออกกฎระเบียบ

2.1.5 พฤติกรรมทางวินัยที่เป็นปัญหา

ปัญหาทางวินัยของนักเรียน เป็นปัญหาสำคัญอย่างหนึ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน การอยู่ในโรงเรียน รวมถึงการมีชีวิตอยู่ในสังคมด้วย สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม (2521) กล่าวว่า ปัญหาทางวินัยขณะที่เด็กอยู่ในโรงเรียนที่พบมาก ได้แก่ เด็กมีความซื่อซ้าและเฉื่อยชาในการกระทำการกิจกรรมต่างๆ การขาดโรงเรียนหรือการหนีโรงเรียน การอยู่ไม่สุข ซอบคุด หรือเล่นกันในห้องเรียน เป็นการรบกวนคนอื่น การมาโรงเรียนสาย การฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน ไม่เชื่อฟังคำสั่งของครู การชมเชยรังแกผู้อื่น การสูบบุหรี่ หรือยาเสพติด การฉวปากหรือร้องเพลงในชั้น การดื่มสุรา เล่นการพนัน พุดเท็จและพุดจาหยาบคาย ไม่สนใจในการเรียน ชอบลักขโมยทุจริตในการสอบ เองงานอื่นๆ มาทำในขณะเรียนแสดงอารมณ์ฉุนเฉียว ไม่ไหวร้าย ไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่ ชอบทิ้งของสกปรกลงบนพื้น โดยไม่เลือกที่ชอบทำลายสิ่งสวยงาม ฯลฯ

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2528) ได้จำแนกความผิดทางวินัยของนักศึกษาออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. ความผิดที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น คือ

1.1 ความผิดทางด้านบุคลิกภาพ ได้แก่ ความผิดด้านการแต่งกาย การใช้วาจาไม่สุภาพต่อบุคลากรหรืออาจารย์ เป็นต้น

1.2 ความผิดด้านความประพฤติ ได้แก่ การประพฤติตนไม่เหมาะสมต่อสภาพการเป็นนักศึกษา เช่น การเล่นการพนัน การเสพสุราหรือของมีเมาหรือยาเสพติดให้โทษ การทะเลาะวิวาท การทำลายทรัพย์สินของสถานศึกษา การลักขโมย การพุดเท็จต่อเจ้าหน้าที่หรืออาจารย์ การปลอมแปลงเอกสาร การขัดขวางหรือก่อกวนการดำเนินงานของสถานศึกษา การพุดจาเกะกะระรานอาจารย์ การมีของผิดกฎหมายไว้ในครอบครอง การทุจริตในการสอบ การประพฤติผิดในทางเพศ และการก่อความไม่สงบในสถานศึกษา เป็นต้น

2. ความผิดที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายบ้านเมือง ซึ่งส่วนใหญ่นั้นจะเป็นความประพฤติที่ร้ายแรง ผิดทั้งกฎหมาย บ้านเมืองและผิดทั้งกฎระเบียบของสถานศึกษา ผู้กระทำความผิดในกรณีนี้อาจต้องรับโทษจากกฎหมายบ้านเมือง และรับโทษจากกฎระเบียบของสถานศึกษา ซึ่งอาจมีโทษถึงคดีย่อออกหรือไล่ออกก็ได้

กอร์ตัน (Gorton, 1983) สรุปว่า โรงเรียนต่างๆ ประสบปัญหาด้านวินัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ คือ

1. ปัญหาการผิดวินัยในชั้นเรียน ได้แก่ การตอบโต้กับครู การไม่ตั้งใจเรียน การรบกวนคนอื่น การกินขนมในชั้น การชอบทำลายของ การพูดหยาบคาย การพูดบด และการทำร้ายคนอื่น

2. ความประพฤติผิดนอกชั้นเรียน ได้แก่ การต่อสู้กัน การทำลายสิ่งของ การสูบบุหรี่ การเข้ายาเสพติด การแต่งกายผิดระเบียบ การขโมย การเล่นเกมพนัน การทำบริเวณโรงเรียนสกปรก การต่อต้านครูและโรงเรียน และการเข้าไปในบริเวณหวงห้าม

3. การหนีโรงเรียน ได้แก่ การไม่เข้าชั้นเรียน การขาดโรงเรียน

4. ความเฉื่อยชา ได้แก่ การเข้าชั้นเรียนช้าบ่อยๆ และการมาโรงเรียนสายบ่อยๆ

กรมอาชีวศึกษาได้ออกระเบียบว่าด้วย การแต่งกายและความประพฤติของนักเรียน นักศึกษา พ.ศ.2522 (กรมอาชีวศึกษา, 2522 : อ้างถึงในกอบทอง กลิ่นสุดาใจ, 2530) โดยให้นักเรียนนักศึกษาไม่ปฏิบัติตามถือว่าผิดระเบียบของสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

เครื่องแบบนักศึกษาปกติ นักศึกษาหญิงกำหนดให้แต่งกายด้วยเสื้อเชิ้ตขาว กระโปรงสีกรมท่า ใช้ผ้าพื้นเกลี้ยงไม่มีลวดลาย ไม่ใช้ผ้ายีนส์ ผ้าลูกฟูกหรือผ้าสักหลาด รองเท้าสีดำ แบบหุ้มส้น ปลายเท้าหุ้มนสูงไม่เกิน 3 เซนติเมตร ไม่สวมถุงเท้าทุกชนิดและเสื้อให้ใช้กระดุมโลหะสีขาวพร้อมติดเครื่องหมายของวิทยาลัย ส่วนเข็มขัดให้ใช้เข็มขัดหนังสีดำ หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะตราเครื่องหมายของวิทยาลัยเช่นกัน สำหรับนักศึกษาชายกำหนดให้ใช้เสื้อเชิ้ตสีขาว กางเกงสีกรมท่าใช้ผ้าพื้นเกลี้ยง ไม่ใช้ผ้ายีนส์ ผ้าลูกฟูกหรือผ้าสักหลาด รองเท้าผ้าใบหุ้มส้นสีดำ

ถุงเท้าสีดำ เข็มขัดหนังสีดำ หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะตราเครื่องหมายวิทยาลัย

ชุดฝึกงาน กำหนดให้ใช้เสื้อขาวสีกรมท่า ใช้ผ้าพื้นเกลี้ยงซึ่งเป็นชนิดเดียวกับ กางเกง และใช้ในการฝึกงานเท่านั้น

เครื่องแบบทุกส่วนต้องเป็นทรงสุภาพ ไม่มีลวดลาย ไม่รัดรูปหรือหลวมเกินไป ส่วน ทรงผมของนักศึกษาหญิง ให้ตัดสั้นระดับต้นคอ นักศึกษาชายตัดทรงทรง ไม่ไว้หนวดเครา

ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศว่าด้วยการแต่งกายของนักศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ต่างๆ แต่ละแห่งมีความคล้ายคลึงกัน จะมีส่วนที่ต่างกันเล็กน้อยเท่านั้น เท่าที่สถานศึกษาแต่ละ แห่งเห็นสมควร

ระบียบว่าด้วยความประพฤติของนักศึกษา ความผิดร้ายแรงหรือถูกศาลสั่งลงโทษทางอาญา เช่น กล่าวโจทก์วิทยาลัยและให้ร้ายวิทยาลัยด้วยเจตนาที่ไม่บริสุทธิ์ ทำร้ายร่างกายอาจารย์ หรือข่มขู่อาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ของวิทยาลัย พกอาวุธเข้ามาในวิทยาลัย ค้ายาเสพติด หรือมีสิ่งเสพติดไว้ในครอบครอง ค้าประเวณี ปลอมแปลงเอกสารทางราชการ ทำลายทรัพย์สินของวิทยาลัย ความผิดที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่การเป็นนักศึกษา เช่น การเข้าประกวดความงาม เสพยาเสพติดให้โทษ ดื่มสุราของมีนเมา เล่นการพนัน ประพฤติทางชั่วสาว ก่อการทะเลาะวิวาท มีพฤติกรรมส่อไปในทางเสื่อมเสีย เข้าไปในสถานที่ที่ไม่เหมาะสม ประพฤติผิดระบียบว่าด้วยการแต่งกายของนักศึกษา และความผิดทั่วไป เช่น แสดงอาการไม่สุภาพ ส่งเสียงดัง ไม่เคารพอาจารย์ สุกดิบในที่ชุมชนหรือที่เปิดเผย จัดกิจกรรมโดยไม่ได้รับอนุญาตจากวิทยาลัย เขียนหรือพิมพ์ข้อความที่ส่อจะเมิดผู้อื่น ไม่ประพฤติตนในทางสุจริต เป็นต้น

2.1.6 สาเหตุของปัญหาด้านวินัยของนักเรียน

สาเหตุของพฤติกรรมที่เป็นปัญหาทางวินัยนั้น กล่าวได้ว่ามีหลายสาเหตุ ซึ่งนักจิตวิทยาหลายท่านได้สรุปไว้ เช่น สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม (2521) ประสาร ทิพย์ธารา (2523) และกิติมา บริดีติลล (2532) กล่าวว่า สาเหตุใหญ่ๆ ดังต่อไปนี้

1. สาเหตุที่เกิดจากตัวเด็กเอง แยกออกเป็น 2 ประเด็น คือ

1.1 สาเหตุทางกาย มักเป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด เช่น ร่างกายผิดปกติ สติปัญญาอ่อน ความพิการ สุขภาพอ่อนแอ ทำให้เด็กมีปมด้อย และหาทางแสดงปมเด่น อาจแสดงพฤติกรรมต่างๆ ที่เป็นการรบกวนห้องเรียน เช่น พูดเสียงดัง ก้าวร้าว รังแกผู้อื่น เป็นต้น

1.2 สาเหตุทางใจ เนื่องจากความต้องการทางสังคมและอารมณ์ ไม่ได้รับการตอบสนอง ซึ่งอาจจะเกิดจากการสูญเสีย บิดา มารดา ความน้อยใจที่ไม่ได้รับความอบอุ่น ขาดความเอาใจใส่ ซึ่งจะทำได้กลายเป็นเด็กเงียบ ซึม ไม่พูดจา และแยกตัวออกจากสังคม ความตึงเครียด ความกระวนกระวาย ความสับสน และความล้มเหลว อาจทำให้เด็กแสดงออกโดยการก้าวร้าว ทำลายสิ่งของ และรังแกเพื่อนได้

2. สาเหตุที่เกิดจากสภาพแวดล้อม แบ่งออกได้ 3 ประเด็น คือ

2.1 สาเหตุจากสภาพแวดล้อมในครอบครัว

สภาพแวดล้อมดังกล่าว ได้แก่ ทศนคติของบิดา มารดา ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู และสัมพันธภาพภายในบ้าน ปัญหาครอบครัว มีความเกี่ยวพันอย่างยิ่งกับปัญหาด้านวินัยของเด็ก

สภาพครอบครัวที่แตกแยก ทำให้เด็กขาดความมั่นใจในตนเอง แสดงอวดเก่งต่อครู และเพื่อนนักเรียน เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อื่น ทักษะคติของบิดา มารดา มีความสำคัญต่อความประพฤติและบุคลิกภาพของเด็กเป็นอย่างมาก เด็กที่บิดา มารดา รักและตามใจมากเกินไป จะทำให้ไม่รู้จักโตและเอาแต่ใจตัวเอง จึงเข้ากับเพื่อนไม่ได้ และแยกตัวออกจากสังคม เด็กที่ถูกเกลียดชังจะเกิดความเจ้าคิดเจ้าแค้น ไม่ไว้วางใจใคร มักจะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ข่มขู่ หนีสังคม และชอบจับกลุ่ม การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวก็มีส่วนในการก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็ก เด็กที่ไม่ได้รับการดูแล เอาใจใส่จากทางบ้านย่อมจะพยายามอย่างมากที่จะให้เป็นที่ยอมรับที่โรงเรียน สัมพันธภาพในครอบครัวเป็นสาเหตุหนึ่งที่จะทำให้เด็กมีปัญหาด้านวินัย บรรยายภาคโดยทั่วไปในบ้านเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อระเบียบวินัยของเด็ก ความสัมพันธ์ทางครอบครัวที่อบอุ่นและแน่นแฟ้น จะช่วยให้เด็กเกิดความมั่นใจในตนเอง มีความเป็นตัวของตัวเอง

2.2 สาเหตุจากสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

สภาพการณ์ในโรงเรียน มีส่วนทำให้เด็กมีปัญหาทางวินัย สภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ไม่ดี และไม่เหมาะสมจะทำให้เด็กทำผิดกฎระเบียบต่างๆ ซึ่งเป็นผลมาจากครู เพื่อน วิธีการปกครอง ชั้นเรียน และกฎระเบียบข้อบังคับ อาจจะสรุปได้ดังต่อไปนี้

สาเหตุอันเนื่องมาจากครู

1. สอนไม่ดี ไม่เตรียมการสอน ทำให้เด็กไม่รู้เรื่อง ไม่สนใจเรียน หยอกล้อกัน
2. ไม่ยุติธรรม เลือกที่รักมักที่ชัง ทำให้เด็กมีพฤติกรรมกระด้างกระเดื่องและก้าวร้าว หยอกล้อเพื่อน
3. แต่งตัวไม่เหมาะสม ทำให้เด็กเกิดความไม่เชื่อถือและล้อเลียนครูและเกิดการต่อต้านครู
4. เกียจคร้านในการสอน ทั้งห้องเรียนน้อย มาโรงเรียนสาย ทำให้เด็กขาดศรัทธา
5. เจ้าอารมณ์ โกรธง่าย อารมณ์ไม่คงเส้นคงวา ทำให้เด็กเข็งกลัว ขัดขืน
6. การไม่ยอมรับของครู ครูบางคนไม่ยอมรับพฤติกรรมบางอย่างของเด็กที่ติดมาจากบ้าน เมื่อเด็กมาที่โรงเรียนครูจะไม่ยอมรับและแยกเด็กออกจากกลุ่ม ทำให้เด็กเกิดความคับข้องใจ กลายเป็นเด็กก้าวร้าวและก่อกวนชั้นเรียน
7. ไม่ให้ความสนใจเด็ก ซึ่งจะทำให้เด็กเกิดความคับแค้นใจ ไม่สนใจเรียน เด็กเหล่านี้จะเรียกร้องความสนใจด้วยการพูดเสียงดัง ชุกชนจนเกิดเหตุ แหย่เพื่อนหรือลองภูมิครู

สาเหตุมาจากเพื่อน

เพื่อนมีส่วนส่งเสริมให้เด็กมีปัญหาด้านวินัย เพื่อนอาจจะคอยส่งเสริมให้กระทำผิดวินัยมากยิ่งขึ้นโดยชักจูงให้ขัดคำสั่งบิดา มารดา และครู ซึ่งอาจเป็นแนวทางนำไปสู่การก่ออาชญากรรมได้

สาเหตุมาจากการปกครองชั้นเรียนและกฎระเบียบข้อบังคับ

การปกครองชั้นเรียนและบรรยากาศในห้องเรียนเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาทางวินัย ครูจะรักษาระเบียบวินัยในห้องเรียนได้ดั่งนั้น จึงควรที่จะมีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน จัดกิจกรรมการสอนอย่างสนุกสนาน มีชีวิตชีวา ถ้านักเรียนยังทำผิดวินัยอีกก็พยายามค้นหาสาเหตุและพยายามแก้ไขพฤติกรรมนั้น

กฎระเบียบข้อบังคับ มีอิทธิพลต่อวินัยของนักเรียน การสร้างวินัยและการออกกฎข้อบังคับ ควรจะเกิดจากความเห็นชอบทั้งของนักเรียนและครู โดยมีการวางแผนร่วมกัน เพื่อให้ นักเรียนปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ เพราะนักเรียนเป็นผู้สร้างระเบียบวินัยขึ้นเอง

2.3 สภาพสังคมทั่วไป

สังคมอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตก หลังไหลเข้ามาสู่ประเทศ พร้อมกับความเจริญด้านต่างๆ วัยรุ่นเป็นวัยที่อยากรู้อยากเห็น อยากรลอง เด็กจะพยายามแสวงหาความรู้ โดยวิธีการต่างๆ จนกระทั่งแสดงพฤติกรรมที่ทำให้เกิดปัญหาและผลเสียต่อตัวเองและสังคมได้

กองสารวัตรนักเรียน (กรมพลศึกษา, กองสารวัตรนักเรียน, ม.บ.ท., ม.บ.ป.) ได้สรุปสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาความประพฤตินักเรียนนักศึกษา

1. สาเหตุมาจากครอบครัว

1.1 พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ไม่มีเวลาในการอบรมดูแลความประพฤติบุตรหลาน

1.2 พ่อ แม่ ผู้ปกครอง เข้าใจว่าหน้าที่ในการอบรมเด็กและเยาวชนให้เป็นคนดี เป็นหน้าที่ของสถานศึกษา

1.3 พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ขาดวิธีการที่เหมาะสมในการอบรม ดูแลบุตรหลาน

2. สาเหตุมาจากสถาบันการศึกษา

2.1 สถานศึกษาต่างมุ่งเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ

2.2 สถานศึกษาแต่ละแห่งมีนักเรียนนักศึกษามากเกินที่จะดูแลได้ทั่วถึง

2.3 นักเรียนนักศึกษามีเวลาอยู่ในความดูแลของสถานศึกษา เพียงวันละ 8-10 ชั่วโมง

2.4 วิชาศีลธรรม เป็นเพียงการสอนตามหลักสูตรขาดการอบรมบ่มนิสัยนักเรียน นักศึกษา

2.5 การดูแลความประพฤตินักเรียน นักศึกษา ถูกโยนภาระความรับผิดชอบให้ครู อาจารย์ ฝ่ายปกครองเพียงไม่กี่คน

2.6 ครู-อาจารย์ ประจำชั้น หรือที่ปรึกษา ขาดความเข้าใจในบทบาทของตน

2.7 การดูแลความประพฤตินักเรียน นักศึกษา เมื่ออยู่นอกสถานศึกษา มักจะถือกันว่าเป็นภาระหน้าที่ของพ่อ-แม่ ผู้ปกครอง ที่ต้องรับผิดชอบ

3. สาเหตุจากสังคมแวดล้อม

3.1 พฤติกรรมนักเรียนนักศึกษาที่ไม่พึงประสงค์ ได้รับการยอมรับโดยพฤตินัย เนื่องจากเป็นพฤติกรรมที่แปลกใหม่ในลักษณะมหรสพสำหรับชีวิต ทำให้นักเรียนนักศึกษาเข้าใจว่าเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของสังคม

3.2 ปัญหาสังคม เช่น ปัญหาการจราจรเป็นพิษ เป็นต้น ทำให้อารมณ์ของคนในสังคมแปรปรวน และเป็นตัวเร่งเร้าต่อปัญหาความประพฤตินักเรียนนักศึกษา

3.3 การเอาใจัดเอาเปรียบกัน การขาดความเมตตาอารีต่อกัน ทำให้นักเรียน นักศึกษาเอาเยี่ยงอย่าง

4. สาเหตุจากสถานธุรกิจประกอบการ

4.1 ระบบธุรกิจทุนนิยมต่างพยายามแสวงหาผลประโยชน์ในทุกรูปแบบ โดยไม่คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับคนในสังคม

4.2 กฎหมายควบคุมสถานประกอบการและสถานบริการ ขาดความจริงจัง

5. สาเหตุจากสื่อสารมวลชน

5.1 ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้เกิดความยากลำบากในการควบคุม กลั่นกรองข่าวสารในการนำเสนอต่อสาธารณชน จึงมีผลต่อเยาวชน ซึ่งอยู่ในวัยที่ยังขาดเหตุผลในเชิงพินิจพิจารณา

5.2 กิจกรรมสื่อมวลชนดำเนินการในเชิงธุรกิจ จึงมุ่งผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น กับกิจการมากกว่าผลกระทบที่จะเกิดกับคนในสังคม

6. สาเหตุจากตัวนักเรียนนักศึกษา

- 6.1 ความรักเพื่อนและสถาบันจนขาดเหตุผล
- 6.2 ความไม่เข้าใจในสถานการณ์และบทบาทของตนเอง
- 6.3 เป็นคนที่ขาดอุดมการณ์และเป้าหมายของชีวิต
- 6.4 มีความบกพร่องทางร่างกายและจิตใจ จึงพยายามหาสิ่งชดเชยให้กับสิ่งที่

ขาดไป

- 6.5 ขาดที่พึ่งที่ปรึกษาที่จะคอยชี้แนะวิธีการที่จะแก้ปัญหาชีวิตที่เหมาะสม
- 6.6 มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงจนเกินไป

2.1.7 วิธีดำเนินการป้องกัน และแก้ไขปัญหาด้านวินัย

พนัส หันนาคินทร์ (2524) กล่าวว่า มาตรการป้องกันปัญหาทางวินัยนั้น อาจทำได้ โดยการส่งเสริมให้นักเรียนสนใจในการเรียน การสร้างความรักโรงเรียนให้เกิดขึ้นในหมู่นักเรียน การรักษาความสัมพันธ์อันดีระหว่างครู ครูเองก็รักษาวินัยโดยเคร่งครัด พยายามขจัดสิ่งยั่วยุที่จะก่อให้เกิดความผิดทางวินัย การให้รางวัลความประพฤติดี ความร่วมมือระหว่างบ้านกับโรงเรียน การชี้แจงและตักเตือนและการจัดกิจกรรมนักเรียนเพื่อให้นักเรียนหันไปหาสิ่งที่ตัวเองพอใจ อันมีประโยชน์ต่อตนเอง

ส่วนมาตรการแก้ไขนั้นก็มีการลงโทษ เมื่อกระทำความผิดด้วยระดับโทษต่างๆ กัน แต่โทษที่เลวที่สุดก็คือ โทษที่ทำลายเกียรติและศักดิ์ศรีของตัวนักเรียนเอง ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนนักศึกษา พ.ศ. 2515 ฉบับที่ 2 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2515) วางระเบียบไว้ว่า การลงโทษ หมายถึง การลงโทษนักเรียน นักศึกษาที่ประพฤติผิดหรือฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษาหรือของกระทรวงศึกษาธิการ ออกตามความในประกาศของคณะปฏิบัติ ฉบับที่ 132 โดยมีความมุ่งหมายเพื่อสั่งสอนให้มีความประพฤติดี หรือเพื่อให้เช็ดถู การลงโทษนักเรียนนักศึกษา ให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าสถานศึกษา หรือครูอาจารย์ที่หัวหน้าสถานศึกษามอบหมาย โดยดำเนินการตามความเหมาะสม ดังต่อไปนี้

1. ว่ากล่าวตักเตือน
2. เขียน
3. ทำทัณฑ์บน
4. สั่งพักการเรียน
5. ให้ออก

6. คัดชื่อออก

กรมอาชีวศึกษา ได้ออกระเบียบว่าด้วย การตัดคะแนนความประพฤตินักเรียน หรือนักศึกษา ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา พ.ศ.2522 ว่าการตัดคะแนนความประพฤติ นักเรียน หรือนักศึกษา (กรมอาชีวศึกษา, 2530) ให้สถานศึกษาพิจารณาระดับความผิดตาม ความเหมาะสมแห่งกรณี ความผิดเป็นรายๆ ไป โดยคะแนนความประพฤติในภาคเรียนหนึ่งมี 30 คะแนน ระดับความผิดและผลของการถูกตัดคะแนนความประพฤติมีดังนี้คือ

1. การตัดคะแนนแบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ

- 1.1 ความผิดสถานหนัก ให้ตัดคะแนนครั้งละ 15 คะแนน
- 1.2 ความผิดสถานปานกลาง ให้ตัดคะแนนครั้งละ 10 คะแนน
- 1.3 ความผิดสถานเบา ให้ตัดคะแนนครั้งละ 5 คะแนน

การกำหนดความผิดหนัก เบา ขึ้นอยู่กับการกำหนดของแต่ละสถานศึกษา

2. ผลของการถูกตัดคะแนนความประพฤติ

- 2.1 กรณีถูกตัดคะแนน รวมทั้งสิ้น 25 คะแนน ไม่มีสิทธิสอบในภาคเรียนนั้น
- 2.2 กรณีถูกตัดคะแนน รวมทั้งสิ้น 30 คะแนน ให้พักการเรียนในภาคเรียนต่อไป
- 2.3 กรณีถูกตัดคะแนน รวมทั้งสิ้น 30 คะแนน 2 ครั้ง ในระหว่างมีสภาพเป็น

นักเรียนหรือนักศึกษา ให้คัดชื่อออก

จะเห็นได้ว่า วิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางวินัยนั้น มีทั้งวิธีการปลูกฝังเพื่อให้นักเรียนมีวินัย และการลงโทษด้วยวิธีต่างๆ ซึ่งมีตั้งแต่สถานเบาจนถึงสถานหนัก ทั้งนี้ก็เพื่อแก้ ปัญหาทางวินัยของนักเรียน อันก่อให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์นั่นเอง

2.2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาด้านวินัยและสาเหตุของการทำผิดวินัย

2.2.1 งานวิจัยในประเทศ

เสงี่ยม อินภิรมย์ (2505) ได้สำรวจความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาพฤติกรรมของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนราษฎร์และรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร จำนวน 40 โรงเรียน พบว่า ปัญหาทางวินัยที่สำคัญๆ ได้แก่ การพูดบด การหนีโรงเรียน ไม่สนใจเรียน การคดโกง การทะเลาะวิวาท การลักขโมย การก้าวร้าว การสูบบุหรี่ และยังพบว่า ปัญหาควบคุมยากที่สุดในโรงเรียนรัฐบาลชาย ได้แก่ การหนีโรงเรียน การพูดบด การลักขโมย และการทะเลาะวิวาท ตามลำดับ ส่วนในโรงเรียนรัฐบาลหญิง ได้แก่ การคดโกง ไม่สนใจ

เรียน การลักขโมย

มานะ วีระไพบุลย์ และคณะ (2514) ได้ทำการศึกษาว่าทำไมเด็กวัยรุ่นจึงชอบก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ โดยการทำการวิจัยเรื่อง สาเหตุแห่งความผิดวินัย กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชาย มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 10 โรงเรียน ในเขตพระนคร-ธนบุรี ผลการวิจัยปรากฏว่าเหตุผลที่นักเรียนชอบปล่อยขายนื้อไว้นอกกางเกง เพราะเห็นว่าโก้ดี สะดวกสบาย คำตอบที่รองลงมาคือ ทาไปตามรสนิยม ทาไปโดยไม่คิดว่าเป็นเรื่องเสียหาย กลัวเพื่อนจะว่าเขยไม่ทันสมัย เข้าหมู่เข้าพวกไม่ได้ เหตุผลของการไว้ผมยาวเพราะว่า ถ้าไว้ผมสั้นแล้วรู้สึกอายเป็นคนไม่ทันสมัย เหตุผลที่หนีเรียนเพราะว่าเรียนไม่รู้เรื่อง ครูใช้อารมณ์ในการสอน กลัวครูทาทขและเกียจคร้าน เหตุผลที่สูบบุหรี่เพราะว่า สูบบ่อยทำให้ติด สูบเพื่อเข้าสังคม เห็นว่าโก้และสูบเพราะถูกเพื่อนชักจูง และเหตุผลสำคัญของการยกพวกตีกันเพราะว่า ถูกทำร้ายก่อน เพื่อนฝูงชักจูง รักพวก รักโรงเรียน ตลอดจนต้องการเอาชนะ

รัชติการ สุขเกษม (2528) ศึกษาการกระทำผิดวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 12 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่กระทำผิดวินัยของโรงเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ในโรงเรียนรัฐบาล สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2528 จำนวน 517 คน เป็นชาย 353 คน หญิง 164 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพภูมิหลัง การกระทำผิดวินัยและสาเหตุของการกระทำผิดวินัยของนักเรียนปรากฏว่า นักเรียนที่กระทำผิดวินัย ส่วนใหญ่เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ 3 และเป็นนักเรียนชายมากกว่านักเรียนหญิง ความผิดทางวินัยที่นักเรียนกระทำ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ สัมผัสการบ้าน คุย หรือเล่นเสียงดังในห้องเรียน แสดงมารยาทไม่สุภาพเรียบร้อยกับเพื่อน ลอกการบ้านเพื่อน และล้อเลียนหรือ แกล้งเพื่อน ซึ่งสอดคล้องกับ พเยาว์ เกาทัณฑ์ทอง (2534) ที่ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี พบว่านักเรียนประพฤติผิดวินัยมากที่สุดในด้านการเรียน รองลงมาคือความประพฤติ นอกจากนั้น สาเหตุของการกระทำผิดวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 เขตการศึกษา 12 เนื่องจากตัวเด็กเองเป็นอันดับแรก สาเหตุอื่นๆ ได้แก่ การเรียนการสอนของครู ความบังเอิญและความไม่ตั้งใจเรียนของเด็ก สภาพแวดล้อมทางบ้าน โรงเรียนและสื่อมวลชนทางโทรทัศน์ ตลอดจนสภาวะทางเศรษฐกิจของครอบครัวตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับ ณรงค์ สายพิมพ์ทอง (2530) ศึกษาพฤติกรรมกระทำผิดวินัยของนักเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี ปรากฏว่า สาเหตุของพฤติกรรม กระทำผิด

วินัยของนักเรียน ส่วนใหญ่เกิดจากตัวนักเรียนเอง รองลงมาเป็นสาเหตุจากสภาพแวดล้อมทางบ้าน สภาพแวดล้อมทางโรงเรียน และสาเหตุจากความบังเอิญ ส่วนนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 เขตการศึกษา 12 ทำความผิดทางวินัยแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ในความผิดต่อไปนี้ คือ ไม่เชื่อฟังคำสั่งของครู พุดคุยหรือเล่นเสียงดังในห้องเรียน ขัดขืน ไม่ยอมมาให้ครูทำโทษ หยิบสิ่งของเพื่อนโดยไม่ขออนุญาต ชมชู้เพื่อน แสดงท่าทางไม่สุภาพเรียบร้อยกับครู พุดจาหยาบคาย พุดบดกับครู แสดงท่าทางไม่เคารพครู แสดงมารยาทไม่สุภาพเรียบร้อยกับเพื่อน ล้อเลียนหรือแกล้งเพื่อน แอบหยิบขนมกินในห้องเรียน ทะเลาะวิวาทกับเพื่อน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พเยาว์ เกาทัณฑ์ทอง และ ณรงค์ สายพิมพ์ทอง ที่ปรากฏว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีพฤติกรรมกระทำผิดวินัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ

กอบทอง กลิ่นสุดาใจ (2530) ศึกษาการปฏิบัติเรื่องวินัยของนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิค วน 14 จังหวัดภาคใต้ ตามทัศนะของนักศึกษา อาจารย์และผู้บริหาร ปีการศึกษา 2529 กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษา จำนวน 739 คน อาจารย์จำนวน 251 คน และผู้บริหารจำนวน 55 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เพื่อวัดทัศนะของนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติเรื่อง วินัยของนักศึกษา รวม 4 ด้าน คือ ด้านการแต่งกาย ด้านความประพฤติด้านความบกพร่องทางวินัย และด้านการลงโทษปรากฏว่านักศึกษา อาจารย์และผู้บริหาร เห็นว่าความบกพร่องทางวินัยของนักศึกษามีน้อย ซึ่งสอดคล้องกับ บุญพามิลินทสุต (2532) ได้ศึกษาวินัยของนักเรียนอาชีวศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรม-อาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร ปรากฏว่า ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และนักเรียนมีทัศนะว่า นักเรียนอาชีวศึกษาขาดวินัยด้านการแต่งกายและด้านความประพฤติอยู่ในระดับน้อย แต่ด้านความรับผิดชอบอยู่ในระดับปานกลาง

กองสารวัตรนักเรียน (กรมพลศึกษา, กองสารวัตรนักเรียน, 2533) ได้รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลฉบับย่อเรื่อง การติดตามผลนักเรียนนักศึกษาที่ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับสภาพและวัยภายหลังการให้คำปรึกษา กลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 20 คน เป็นชาย 8 คน หญิง 12 คน เป็นนักเรียนนักศึกษาจากสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจำนวน 16 คน ชาย 6 คน หญิง 10 คน และเป็นนักเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 4 คน เป็นชาย 2 คน หญิง 2 คน นักเรียนนักศึกษาที่ถูกติดตามผลการให้คำปรึกษาทั้งหมด ส่วนมากกำลังศึกษาอยู่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) รองลงมาคือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ระดับ

มัธยมศึกษาปีที่ 3

1. ด้านลักษณะความประพฤติที่ไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า นักเรียนนักศึกษาเกือบครึ่ง ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับสภาพและวัยคือ ดื่มสุรา ดื่มเบียร์ และสูบบุหรี่ คิดเป็นร้อยละ 40 รองลงมาคือนักเรียนนักศึกษาจับกลุ่มมั่วสุม คิดเป็นร้อยละ 25 นักเรียนนักศึกษาเที่ยวเตร่ในที่สาธารณะสถาน คิดเป็นร้อยละ 20 แต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบคิดเป็นร้อยละ 10 และประพฤติดนินเฝ้าเยี่ยมงานท่านองชู้สาว คิดเป็นร้อยละ 5 และเมื่อวิเคราะห์โดยจำแนกตามเพศปรากฏว่า กลุ่มนักเรียนชายและกลุ่มนักเรียนหญิง มีลักษณะความประพฤติที่ไม่เหมาะสมคือ ดื่มสุรา ดื่มเบียร์ และสูบบุหรี่ แตกต่างกันในระดับน้อยมาก คือ กลุ่มนักเรียนชาย คิดเป็นร้อยละ 50 ส่วนกลุ่มนักเรียนหญิงคิดเป็นร้อยละ 46.67

2. ด้านสาเหตุที่ทำให้ให้นักเรียนนักศึกษาประพฤติดนินเฝ้าเยี่ยมงานท่านองชู้สาว สาเหตุส่วนมากมาจากเพื่อนชวน คิดเป็นร้อยละ 65 รองลงมาคือ อยากดูภาพยนตร์ อยากลอง และยังไม่ถึงเวลาเรียนจึงมาเดินเที่ยวเตร่ มีสัดส่วนเท่ากันคือร้อยละ 10 และบิดา มารดา ชอบทะเลาะกัน คิดเป็นร้อยละ 5

2.2.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

กอร์ริสัน (Gorrison, 1959) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการฝึกให้นักเรียนมีวินัยในโรงเรียนมัธยมศึกษา 2 โรงเรียนแห่งมลรัฐจอร์เจีย ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยศึกษาจากนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา 2 โรงเรียน จำนวน 276 คน ปรากฏว่า พฤติกรรมที่เด็กหญิงกระทำผิดมากที่สุด คือ การพูดและหัวเราะที่ไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ แต่สำหรับเด็กชายเป็นไปในทางก้าวร้าวมากกว่าเด็กหญิงคือ การต่อสู้และการโยนสิ่งของ

เกล็คและเอลส์เนอร์ (Glueck and Eleanor, 1960) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบเด็กเกเร และเด็กไม่เกเรใน บอสตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา ปรากฏว่า สถานการณ์ต่างๆ ภายในครอบครัวที่ไม่เหมาะสมได้แก่ ความมีระเบียบวินัย การอบรมสั่งสอน ความรักของบิดา มารดาที่มีต่อบุตร และความสามัคคีในครอบครัว จะทำให้เด็กกระทำผิดวินัยถึง ร้อยละ 98

ปีดาร์ด (Bedard, 1964) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับวินัยของโรงเรียนมัธยมศึกษาในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา ปรากฏว่า ปัญหาทางวินัยที่เด่นๆ ได้แก่ การสูบบุหรี่ การหนีโรงเรียน ประพฤติผิดระเบียบในชั้นเรียน ดินยาเสพติดและลักขโมย

นัท (Nutt, 1972) ศึกษาปัญหาของนักเรียนในมลรัฐโคโลราโด ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้น 7-12 จำนวน 607 คน ครู 33 คน พบว่า

นักเรียนประสบปัญหาจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร การปรับตัวให้เข้ากับงานของโรงเรียน ความสัมพันธ์ทางจิตวิทยาส่วนบุคคล ปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคมและสันติภาพ นอกจากนั้นยังปรากฏว่า เพศ ระดับชั้น มีอิทธิพลต่อลำดับความสำคัญของปัญหา นักเรียนอีกด้วย แต่เพศมีอิทธิพลมากกว่าระดับชั้น

แอนดรูว์กีวิช (Andrukiewicz, 1976) ได้ศึกษาพฤติกรรมการทำผิดของเด็กระดับมัธยมศึกษาในชุมชนแห่งหนึ่งในนิวอิงแลนด์ โดยวิธีให้เด็กเป็นผู้รายงานการทำผิดของตนเอง ปรากฏว่า เด็กส่วนใหญ่ (ร้อยละ 72.7) กระทำผิดโดยการดื่มเบียร์ เหล้าองุ่น และน้ำเมาอื่นๆ เด็กส่วนน้อย (ร้อยละ 1.4) รายงานว่าเคยขโมยของมีค่า เด็กโรงเรียนมัธยมของรัฐและเอกชน มีการกระทำความผิดโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เด็กชายมีการกระทำความผิดโดยรวมมากกว่าหญิงเป็นสองเท่า

2.3 สภาพแวดล้อม

2.3.1 ความหมายของสภาพแวดล้อม

ในการทำให้คำจำกัดความของสภาพแวดล้อมนั้น ผู้วิจัยจะกล่าวถึงความหมายของสิ่งแวดล้อมด้วย เพราะมีความเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (พ.ศ.2525) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งต่างๆ ทั้งทางธรรมชาติและทางสังคมที่แวดล้อมมนุษย์อยู่

สุชา จันทน์เอม (2527) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่อยู่รอบตัวหลายประการ ซึ่งนับว่ามีอิทธิพลทำให้ชีวิตของบุคคลนั้นๆ ไถ่เอียงไปทางใดทางหนึ่ง เช่น เด็กยอมเลียนแบบและได้นิสัยจากบิดามารดาหรือครู อาจารย์บ้างไม่มากนักน้อย ธรรมชาติ ภูมิประเทศ สถานที่ ดินฟ้าอากาศ การศึกษาและสภาพการณ์ทั่วไป ก็อาจทำให้บุคคลแตกต่างกันออกไปทั้งทางกิริยาวาจาและนิสัยใจคอ วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนความคิดอ่านหรือความต้องการได้

รัชติการ์ สุขเกษม (2528) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมว่า หมายถึง สภาพการณ์รอบตัวเด็กที่มีอิทธิพลต่อความประพฤติผิดทางวินัยของเด็กเป็นอย่างมาก สิ่งแวดล้อมดังกล่าว ได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน ครู สภาพสังคม และสื่อมวลชน

สรุปได้ว่าสภาพแวดล้อม หมายถึง ภาวะการต่างๆ ที่อยู่รอบตัวมนุษย์ อาจจะเป็นทั้งทางธรรมชาติและสังคมที่มีอิทธิพลต่อบุคคลนั้นๆ โดยไถ่เอียงไปทางใดทางหนึ่ง

2.3.2 ความสำคัญของสภาพแวดล้อมทางครอบครัว

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (พ.ศ.2525) ครอบครัว หมายถึง ผู้ร่วมครัวเรือน คือ สามี ภรรยา และบุตร เป็นต้น

ทวีรัสมิ ธนาคม (2524) ให้ความหมายของครอบครัวในแง่สังคมว่า คือ กลุ่มคนที่รวมอยู่ในบ้านเดียวกัน อาจเกี่ยวหรือไม่เกี่ยวพันทางสายโลหิต หรือทางกฎหมาย แต่มีปฏิริยาสัมพันธ์กัน ให้ความรักและความเอาใจใส่ต่อกัน มีความปรารถนาดีต่อกัน เช่น ลูกของลูกจ้างอยู่ในบ้านเดียวกัน เจ้าของบ้านเลี้ยงดู ให้ความรักและเอาใจใส่ ก็นับว่าเด็กนั้นเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว ในแง่สังคม ความสัมพันธ์นั้นอาจจะแนบแน่น มั่นคง หรือไม่กระชับ สั่นคลอน หรือร้าวฉาน แต่ไม่ถึงแตกแยกก็ยังนับว่าเป็นครอบครัว

รัชติการ์ สุขเกษม (2528) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในบ้านมีส่วนสำคัญต่อความประพฤติของเด็ก สภาพแวดล้อมดังกล่าว ได้แก่ ทิศนคติของพ่อ-แม่ ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู และสัมพันธ์ภายในบ้าน เป็นต้น ปัญหาครอบครัวมีความเกี่ยวพันอย่างยิ่งกับการกระทำผิดวินัยของเด็ก ครอบครัวที่มีการจัดระบบที่ดีย่อมจะมีส่วนในการสร้างวินัยให้เด็ก ครอบครัวเป็นหน่วยที่สำคัญที่สุดของสังคม บ้านและครอบครัว นับว่าเป็นสถาบันสังคมที่มีความสำคัญอันดับแรกในการที่จะสร้างลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพของเด็ก ถ้าภายในบ้านหรือครอบครัวมีความผาสุก ทุกคนมีความสามัคคีกลมเกลียวกันเป็นอย่างดี บิดามารดามีความห่วงใยในตัวลูก โดยเอาใจใส่อุปการะเลี้ยงดู และพยายามอบรมบ่มนิสัยในทางที่ดีงามให้แก่บุตร และทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดี ย่อมทำให้บุตรเกิดความรักพ่อ แม่ มีความอบอุ่น และมีแต่ความสุข รวมทั้งรับแต่สิ่งที่ดีงามเข้ามาในชีวิต ทำให้เด็กเจริญเติบโตด้วยดี แต่ในทางตรงกันข้าม ครอบครัวที่บิดามารดาขาดความสามัคคี ไม่ยอมให้อภัยซึ่งกันและกัน มีการทะเลาะวิวาทกันบ่อยๆ เด็กก็ย่อมรับนิสัยก้าวร้าว พุดจาหยาบคาย ชอบวิวาท หรือเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่พ่อแม่เป็นโรคประสาท จู้จี้ขี้บ่น เด็กก็มักจะขาดความมั่นคงทางอารมณ์ ในครอบครัวที่พ่อแม่ชอบเล่นการพนันหรือดื่มสุรา เด็กอาจจะติดนิสัยชอบเล่นการพนันหรือดื่มสุราไปด้วย เด็กที่พ่อแม่เลิกร้างแตกแยกไม่ได้อยู่ร่วมกัน เด็กก็มักจะติดนิสัยแข็งกระด้างหรือกลายเป็นพาลเกร่ เพื่อหาทางชดเชยความต้องการที่ขาดไป เป็นต้น หรือเด็กกำพร้าพ่อแม่หรือพ่อแม่ถึงแก่กรรมทั้งสองคน ก็ทำให้เด็กขาดความรักความอบอุ่นและเกิดมีปัญหาด้านความประพฤติได้เช่นกัน นอกจากนี้ครอบครัวที่พ่อแม่เข้มงวดกวดขันมากเกินไป หรืออ่อนโยนตามใจมากเกินไปก็จะทำให้เด็กเสียนิสัยและประพฤติดีได้ยาก นอกจากนี้ครอบครัวที่ยากจนและมีลูกมากก็ย่อมทำให้พ่อแม่ดูแลไม่ทั่วถึง เด็กก็ได้รับ

ความเดือดร้อนยากลำบาก ขาดความอบอุ่นมั่นคงทางจิตใจ และกลายเป็นเด็กที่มีปัญหาทาง
 ความประพฤติ (คณะกรรมการสวัสดิการเด็ก, 2514) ซึ่งสอดคล้องกับ แชนเฟอร์ และคูนด์ตัน
 (Schafer and Kundton, 1970 : อ้างถึงใน สุชา จันทน์เอม, 2527) ได้พูดถึง
 ครอบครัวที่ทำให้เด็กวัยรุ่นกระทำผิดว่า บ้านเป็นสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นที่จะส่งเสริมอุปนิสัย
 ความคิดสร้างสรรค์ และบุคลิกภาพของเด็ก พฤติกรรมของเด็กส่วนใหญ่ เป็นผลที่ได้มาจากการ
 การอบรมเลี้ยงดูภายในบ้าน เด็กและวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวที่มีความสุข บิดามารดามีความ
 รักใคร่สนิทสนมกัน มีความห่วงใยในบุตรและเป็นแบบอย่างที่ดีต่อบุตร เด็กจะพูดจาด้วยความ
 สุภาพอ่อนโยน มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แต่ในทางตรงข้าม ครอบครัวที่ไม่มีความสุข บิดามารดา
 ทะเลาะวิวาทกันเสมอ เด็กจะมีบุคลิกภาพที่ก้าวร้าว พูดจาหยาบค้าย ชอบทะเลาะวิวาท

กล่าวได้ว่า เด็กจะมีพฤติกรรมในทางที่ดีหรือไม่ดี ครอบครัวมีส่วนสำคัญในการปลูกฝัง
 ค่านิยม วัฒนธรรม จริยธรรมให้กับเด็ก ซึ่ง สุวพัคตร์ พนมวัน ณ อยุธยา (2536) ได้กล่าว
 ถึงคุณลักษณะของครอบครัวไทยที่พึงประสงค์คือ

1. สมาชิกทุกคนในครอบครัวมีความรักใคร่กลมเกลียวสมานฉันท์ช่วยเหลืออาทร มีการ
 พูดจาให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์
 2. สมาชิกในครอบครัวรู้จักใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ และมีการทำกิจกรรมร่วมกัน
 3. พ่อแม่และสมาชิกในครอบครัวมีความรับผิดชอบ ประกอบอาชีพสุจริต รู้จักประหยัด
 อุดม เสริมสร้างฐานะครอบครัวให้มั่นคง
 4. พ่อแม่ หรือหัวหน้าครอบครัว ต้องทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตอย่างมี
 คุณธรรม อบรมเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวให้เป็นคนดี และมีประโยชน์ต่อสังคม ปฏิบัติตนตาม
 หลักคุณธรรมของศาสนา
 5. พ่อแม่หรือหัวหน้าครอบครัว ส่งเสริมให้สมาชิกในครอบครัวได้รับการศึกษา มีความ
 ความสนใจใฝ่รู้ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และรู้จักใช้เหตุผล
 6. สมาชิกในครอบครัวมีสุขภาพดี รู้จักดูแลรักษาสุขภาพอนามัยของตนเอง สถานที่อยู่
 อาศัยสะอาด ถูกสุขลักษณะและเป็นระเบียบเรียบร้อย
 7. สมาชิกในครอบครัว บาเพ็ญตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม
 8. สมาชิกในครอบครัวเคารพกฎหมาย รู้จักใช้สิทธิและปฏิบัติตามหน้าที่พลเมืองดี
- การที่ครอบครัวจะดำรงอยู่ได้นั้น ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ความรัก ความอบอุ่น
 ความเข้าใจซึ่งกันและกัน เป็นสิ่งสำคัญ หากมีปัญหาเกิดขึ้น สมาชิกในครอบครัวควรจะช่วยกัน

ขจัดปัญหานั้นๆ โดยพ่อแม่จะต้องเข้าใจบทบาทของตนเองและลูกก็ต้องรู้บทบาทของตนเองด้วย

2.3.3 ความสำคัญของสภาพแวดล้อมทางโรงเรียน

สภาพการณ์ต่างๆ ในโรงเรียน มีส่วนทำให้เด็กเรียนมีปัญหาด้านวินัย โดยการทำผิดกฎ และระเบียบต่างๆ ของโรงเรียน ซึ่งเป็นผลมาจาก ครู เพื่อน วิธีการปกครองชั้นเรียน รวมทั้งกฎระเบียบต่างๆ อุริญา รักชมธูร์ (2526) ได้แบ่งสภาพแวดล้อมของโรงเรียนออกเป็น 7 ด้านคือ

1. ด้านการเรียนการสอน หมายถึง สภาพหรือบรรยากาศการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน หลักสูตร วิธีสอน การวัดผล ต่ำราและเอกสารประกอบการสอน
2. ด้านการบริหารงาน หมายถึง แนวนโยบายการบริหารงาน กฎ ข้อบังคับ ระเบียบวินัยที่มีผลบังคับใช้กับนักเรียนและครู เป็นต้น
3. การให้บริการนักเรียน หมายถึง บริการต่างๆ ที่จัดขึ้นในโรงเรียน เช่น บริการแนะแนว บริการอาหารกลางวัน บริการสุขภาพ บริการรับส่ง เป็นต้น
4. การจัดกิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาที่สมบูรณ์แก่นักเรียน เช่น กิจกรรม การปกครอง ชุมนุมทางวิชาการ กิจกรรมรื่นเริงและกีฬา กิจกรรมส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรม กิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์ เป็นต้น
5. สังคมกลุ่มเพื่อน หมายถึง ความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียนและครู การคบเพื่อนของนักเรียนในโรงเรียน การรวมกลุ่ม ความสัมพันธ์และความร่วมมือในกลุ่มเพื่อน กิจกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาสังคมที่จัดขึ้นในโรงเรียน
6. อาคารสถานที่ หมายถึง ลักษณะของสถานที่ภายในโรงเรียน เช่น ตึกเรียน ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ โรงอาหาร ที่พักผ่อนหย่อนใจ สถานที่อำนวยความสะดวกต่างๆ ในโรงเรียน รวมทั้งการจัดตกแต่งบริเวณโรงเรียน ความสะอาดของอาคาร การบำรุงรักษาและสิ่งแวดล้อมภายนอกโรงเรียน เช่น กลิ่นเหม็น เสียงรบกวน แหล่งเสื่อมโทรม เป็นต้น
7. จริยธรรม หมายถึง สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับความประพฤติของครูและนักเรียน ที่อยู่บนศีลธรรมอันดี มีการปฏิบัติไปในทางสร้างสรรค์ และทำให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปอย่างผาสุก

โรงเรียนเป็นสถานที่ให้ความรู้ สร้างทัศนคติสร้างค่านิยมที่ถูกต้อง สร้างอุปนิสัยให้แก่เด็ก ดังนั้น การชักนำเด็กให้เข้ามายุ่งในบรรยากาศที่อบอุ่นของโรงเรียนจึงเป็นสิ่งจำเป็น การที่เด็กเกิดความเบื่อหน่ายโรงเรียนนั้น เป็นเพราะเด็กไม่สามารถทนต่อสภาพของโรงเรียน

ได้ จึงมีปฏิกริยาตอบโต้ โดยการแสดงพฤติกรรมต่างๆ ที่ไม่เหมาะสม เช่น การทะเลาะวิวาทกับครู หรือเพื่อน การฝ่าฝืนระเบียบของโรงเรียน การทำลายทรัพย์สินของโรงเรียน เป็นต้น เมื่อเป็นเช่นนี้จะทำให้เด็กหมดโอกาสที่จะได้รับการปลูกฝังในสิ่งที่ดีงาม (ประเทินมหาพันธ์, 2521)

บทบาทของครูในการปกครองชั้นเรียน มีอิทธิพลอย่างมากต่อการประพฤติดิวินัยของเด็ก ดังที่สุชา จันทน์เอม (2527) กล่าวว่า ยังมีครู-อาจารย์อีกเป็นจำนวนมากไม่น้อยที่ประพฤติดิวินัยไม่เหมาะสมในการพัฒนาเยาวชน ไม่มีความสนใจในการค้นคว้าหาความรู้มาถ่ายทอดให้แก่เด็ก ไม่มีเทคนิคในการให้การศึกษาหรือฝึกอบรม ไม่อุทิศเวลาเพื่อการพัฒนาเด็ก มีบุคลิกภาพไม่เหมาะสมในการเป็นครูอาจารย์ เช่น แต่งกายไม่เหมาะสม พูดจาไม่น่าฟัง และอื่นๆ หากครู-อาจารย์คนใดกระทำตนไม่เหมาะสมดังกล่าว ย่อมทำให้เด็กขาดความเคารพนับถือ ไม่ศรัทธาและอาจมองโลกในแง่ร้าย สุโท เจริญสุข (2515) ได้เสนอหลักการปกครองที่ครูควรใช้กับเด็กไว้ ดังนี้

1. ตกลงวางระเบียบร่วมกันกับเด็ก
2. ให้ความยุติธรรมไม่ลำเอียง
3. อย่าใช้อารมณ์ปกครองตามใจชอบของตนเอง
4. พยายามป้องกันมิให้เด็กทำชั่ว ดีกว่าการคิดแก้ไขโดยการลงโทษ
5. ใช้ความเมตตาสงสาร และมีเหตุผลประกอบเสมอในการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหา

การปกครอง

การกำหนดระเบียบ กฎเกณฑ์ต่างๆ ควรกระทำด้วยความเข้าใจในธรรมชาติของเด็ก (นวลศิริ เปาโรหิตย์ และคณะ, 2515) และเด็กก็สามารถปฏิบัติตามได้ดังที่ ธารง บัวศรี (2506) กล่าวถึง หลักเกณฑ์ในการกำหนดระเบียบวินัยว่า

1. ต้องมุ่งหมายเพื่อประโยชน์ในการสร้างเสริมพัฒนาการและบุคลิกภาพของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
2. ต้องส่งเสริมให้ผู้บริหาร คือ ครูใหญ่ปฏิบัติงานได้สะดวกและมีผลดียิ่งขึ้น
3. ต้องไม่ขัดกับขนบธรรมเนียมประเพณี กฎหมายบ้านเมือง และระเบียบข้อบังคับของกระทรวงศึกษาธิการ
4. ต้องไม่บั่นทอนประสิทธิภาพในการทำงานของครู ต้องส่งเสริมการปฏิบัติงานของครู ในด้านการสอน การปกครอง และอื่นๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5. ต้องไม่บันทึกชื่อเสียงของผู้เกี่ยวข้อง
6. ต้องไม่ก่อให้เกิดการแตกร้าง ความสามัคคีระหว่างกันและกัน
7. ต้องเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยการร่วมรับรู้ของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
8. ต้องไม่เข้าเพื่อผลประโยชน์หรือเพื่อการตัดสินใจของผู้ใดผู้หนึ่งโดยเฉพาะ
9. ต้องเป็นสิ่งที่มุ่งสร้างหรือป้องกันมากกว่าการแก้ไข
10. ต้องสามารถนำไปปฏิบัติได้

ดังนั้นในการประพาศิณิฉะเปียบวินัยของนักเรียน อาจจะมีสาเหตุมากจากการออกกฎระเบียบของโรงเรียนและห้องเรียนที่มีข้อหมุ่หมุ่จนเกินไปและนักเรียนไม่ได้เป็นผู้ร่วมสร้างระเบียบวินัยนั้น ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของนักศึกษาตามความคิดเห็นของนักศึกษาว่า ควรมีการปรับปรุงระเบียบให้สอดคล้องกับวัยของนักศึกษา และให้เหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน และควรให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบ (ผิวพรรณ คัดโนภาส, 2533)

กลุ่มเพื่อนก็มีอิทธิพลอย่างมากต่อการกระทำผิดวินัยของนักเรียน ดังสุชา จันทน์เฒ (2529) กล่าวว่า เมื่อครอบครัวหย่อนบทบาทในการให้การศึกษาอบรมแก่สมาชิก เด็กจะใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับเพื่อน ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ค่านิยมของกลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อการกระทำตนตามแบบอย่าง (Identification) ของแต่ละบุคคลในเรื่องบรรทัดฐานแบบแผนพฤติกรรมและทัศนคติมากกว่าหน่วยงานสังคมอื่นๆ ซึ่งบางครั้งอาจขัดแย้งกับบรรทัดฐานของสังคมส่วนรวมทั้งนี้เพราะการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มเพื่อน มีความใกล้ชิดและยาวนาน จนยึดบรรทัดฐานของกลุ่มมาเป็นแบบอย่างและ สุพัตรา สุภาพ (2515) กล่าวว่า วัยรุ่นทั่วไปมักมีความภักดีต่อกลุ่มของตนเองจึงเกิดปัญหาขึ้นเสมอ เช่น ถ้าไปรวมกับกลุ่มเพื่อนไม่ดี ก็อาจชักนำไปในทางที่เสียโดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่หมดที่พึ่งทางบ้าน โดยพ่อแม่ไม่มีโอกาสอบรมสั่งสอน หรือเด็กที่พ่อแม่ไม่ยอมเข้าใจปัญหาของลูก ย่อมทำให้เด็กต้องหันไปพึ่งนอกบ้านแทนและอาจไปได้เพื่อนที่ไม่ดี ชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย เช่น ชักชวนหนีโรงเรียน เที่ยวเตร่ เสเพลในสถานเริงรมย์ซึ่งเป็นแหล่งอบายมุขต่างๆ เที่ยวหญิงโสเภณี เล่นการพนัน เสพยาเสพติด ดื่มสุรา เป็นต้น จนกระทั่งติดเป็นนิสัย เมื่อไม่มีเงินเที่ยว เพื่อนก็ยุยงให้ขโมยเงินบิดามารดาหรือถ้าเห็นโอกาสเหมาะก็อาจจะลักขโมย ดินขี้วัวขี้ควายของผู้อื่น ฉะนั้นการคบเพื่อนชั่วจึงทำให้เด็กติดยา ประพาศิณิฉะกฏหมายของบ้านเมืองได้อย่างหนึ่ง (สุชา จันทน์เฒ, 2527)

สรุปได้ว่าเพื่อนมีอิทธิพลอย่างมากต่อเด็ก โดยเฉพาะเด็กวัยรุ่นมักจะมีค่านิยมในการเลียนแบบ ถ้าหากไปเลียนแบบเพื่อนที่ไม่ดีก็อาจจะมีการชักนำไปในทางที่เสีย ซึ่งมีผลทำให้เด็กกระทำผิดวินัยในโรงเรียน และสร้างปัญหาแก่ครอบครัวและสังคมด้วย

2.3.4 ความสำคัญของสภาพแวดล้อมทางสังคม

ปัจจุบันนี้ สภาพแวดล้อมทางสังคมมีอิทธิพลเหนือจิตใจเด็ก ในขณะที่สังคมมีความเจริญมากขึ้น เด็กก็อยากรู้ อยากลอง อยากเห็น ตามไปด้วย เด็กบางคนขาดวิจารณญาณในการเลือกรับเอาสิ่งใหม่ๆ ที่หลั่งไหลเข้ามา จนทำให้เกิดปัญหาต่อตนเองและเกิดปัญหาด้านสังคมตามมา ดังสุชา จันทน์เอม (2529) กล่าวว่า ความประพฤติแปลกๆ ของเด็ก เป็นความประพฤติปกติที่ตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมที่ชั่วร้าย

สุชา จันทน์เอม (2527) กล่าวถึงสาเหตุที่เด็กและวัยรุ่นกระทำผิดว่ามีสาเหตุมาจากตัวผู้กระทำผิดเอง ครอบครัว เศรษฐกิจและปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม

สาเหตุที่มาจากปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อมแบ่งออกเป็น ดังนี้

1. การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร รวมทั้งการอพยพจากชนบทเข้ามาในเมืองหลวง ซึ่งทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ประกอบเป็นสาเหตุของอาชญากรรม ได้แก่ ปัญหาความยากจนของประชาชน ปัญหาค่าครองชีพที่สูงขึ้น ปัญหาแหล่งเสื่อมโทรม และปัญหาการว่างงาน ปัญหาการศึกษาและปัญหาด้านสาธารณสุข กล่าวคือ เด็กมีปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยไม่ถูกสุขลักษณะ ขาดแคลนอาหารขาดแคลนบริการสุขภาพอนามัย ในบางกรณีไม่มีแม่กระทั่งโรงเรียน คนเป็นจำนวนมากต้องอยู่ในภาวะที่บีบคั้นด้วยความยากจนต้องประสบปัญหาการว่างงาน การไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง การไร้การศึกษา ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาสังคมและศีลธรรม อันเป็นมูลฐานเบื้องต้นที่จะก่อให้เกิดอาชญากรรมโดยอาชีพขึ้นได้โดยง่าย เพราะสภาพแวดล้อมชักจูงให้เด็กและเยาวชนหันไปสู่อายุมุขและอาชญากรรมนั่นเอง

2. การศึกษาอบรม โรงเรียน หรือสถานศึกษาเป็นสถาบันที่สำคัญอย่างหนึ่งที่มีส่วนรับผิดชอบในการบ่มชีวิตรจิตใจและอนาคตของเด็กและเยาวชนของชาติ ไม่ว่าจะเป็นในด้านความรู้ทางวิชาการ หรือในด้านศีลธรรมจรรยาหรือความประพฤติ ตลอดจนอาชีพที่เด็กและเยาวชนจะยึดเป็นหลักในการดำรงชีวิต การบำเพ็ญตนเป็นพลเมืองดีต่อไปในภายภาคหน้า เช่นเดียวกับสถาบันครอบครัว ฉะนั้นครูอาจารย์จะต้องทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี ไม่ประพฤติผิดศีลธรรมหรือล่วงละเมิดกฎหมายบ้านเมือง ซึ่งจะทำให้นักเรียนได้แบบอย่างที่ดีและขาดความเคารพเชื่อฟังครูอาจารย์โรงเรียนจะต้องพยายามกวดขันความประพฤติให้เด็กนักเรียน

อยู่ในระเบียบวินัยจะต้องมีความสัมพันธ์อันดี และมีการติดต่อร่วมมือประสานงานกับบิดามารดา หรือผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนเป็นอย่างดี อย่าให้เด็กหรือเยาวชนประพฤติเสื่อมเสียหรือ เกิดความเบื่อหน่ายท้อถอย ซึ่งอาจทำให้ต้องคิดอ่านหนีโรงเรียน และไปมั่วสุมกระทำการอัน กฎหมายบัญญัติเป็นความผิดได้ง่าย อีกประการหนึ่งปัญหาในเรื่องสถานที่เรียนไม่พอ หรือ ขาดแคลนครูอาจารย์ ทำให้เด็กไม่มีที่เรียน กลายเป็นเด็กเร่ร่อนจรจัด ลักเล็กขโมยน้อยก็มี หรือเมื่อเรียนจบแล้ว เด็กหรือเยาวชนหางานทำไม่ได้ต้องกลายเป็นคนว่างงาน ซึ่งเป็นกรณี ที่ประเทศไทยประสบปัญหานี้อยู่ในปัจจุบัน ก็เป็นสาเหตุอันหนึ่งที่ทำให้เด็กและเยาวชนกระทำการ อันเป็นปรปักษ์ต่อสังคม ก่อให้เกิดความผิดด้านกฎหมายขึ้นได้

3. เด็กและเยาวชนหันหลังและห่างเหินต่อศาสนา โดยที่มนุษย์เราเกิดมาจะต้องมี สิ่งหนึ่งสิ่งใดยึดไว้เป็นหลักในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพ และศาสนาเท่านั้นที่จะเป็นแนว ทางให้มนุษย์ดำรงชีวิตอยู่ด้วยความสงบสุข เพราะทุกศาสนาต่างมีวัตถุประสงค์ให้ผู้นับพระพุทธรูปปฏิบัติ ละจากกรรมชั่ว ประกอบแต่กรรมดีด้วยกันเท่านั้น สถาบันทางศาสนาได้มีบทบาทสำคัญในการ ช่วยอบรมจิตใจของผู้ใหญ่และเด็กให้เป็นคนดีอยู่อย่างศีลธรรม เคารพต่อกฎหมายบ้านเมือง ไม่ เบียดเบียนหรือทำความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในด้านการศึกษาและ การสังคมสงเคราะห์ด้วย ปัจจุบันคนสมัยใหม่ที่หลงเพลิดเพลินอยู่กับความนิยมทางวัตถุมักจะ หลงทิ้งคำสอนของศาสนาด้วยเห็นว่าเป็นสิ่งงมงายและล้าสมัย จึงทำให้ชาดที่ยึดเหนี่ยวทางใจ ที่จะให้ความมั่นคงเพื่อพ้นมาอุปสรรคและมรสุมทั้งหลายของชีวิต ทำให้ความเชื่อถือศรัทธาของ ประชาชนที่มีต่อศาสนาได้ลดน้อยลง ประกอบกับความเข้าใจในแก่นแท้ของหลักธรรมผิดไป ทำให้เด็กและเยาวชนเสื่อมศรัทธาต่อศาสนา และชาดที่ยึดเหนี่ยวทางใจ ทำให้บางคนมีความรู้ ท่วมท้นแต่เอาตัวไม่รอดอันเป็นเหตุให้ง่ายต่อการกระทำผิดยิ่งขึ้น

4. สภาพถิ่นที่อยู่ ปัญหาเกี่ยวกับความเดือดร้อน เรื่องที่อยู่อาศัยนับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญ สำหรับกรุงเทพมหานครโดยเฉพาะก็ว่าได้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการขาดที่ทำกินหรือทำกินไม่ได้ผล และโอกาสในการหางานทำในกรุงมีมากกว่า จึงทำให้คนชนบทอพยพเข้ามาทำกินในกรุงเทพฯ และตามเมืองใหญ่ซึ่งมีทั้งแบบถาวรและชั่วคราว ทำให้เกิดการแออัดใน เรื่องที่อยู่อาศัยและ ปัญหาอย่างอื่นก็ตามมา เช่น การจราจรติดขัด มีคนว่างงาน ที่อยู่อาศัยไม่ถูกสุขลักษณะ มีผู้คน อาศัยยัดเยียดก่อให้เกิดความสกปรกจนกลายเป็นแหล่งเสื่อมโทรม เป็นอันตรายต่อสุขภาพ อนามัยของผู้อาศัย ปราศจากระเบียบ ก่อให้เกิดปัญหายุงยากทางสังคม โดยเฉพาะในย่าน ของประชาชนผู้มีรายได้น้อย ทำให้ต้องอยู่กันอย่างแออัด ขาดสถานที่เหมาะสมที่เด็กจะอาศัย

เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจได้ เช่น เล่นกีฬาหรือหาความสำราญอย่างอื่นๆ เยาวชนวัยรุ่นส่วนใหญ่ จึงมีเวลาว่างมาก เมื่อขาดการชักจูงช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ เด็กจึงใช้เวลาไปในทางที่ไม่เป็น สาระ หรือไม่ก็หันไปหาการพนันหรืออบายมุขต่างๆ อันกลายเป็นเด็กที่มีปัญหาด้านความประพฤติ

5. สถานเริงรมย์และแหล่งอบายมุขต่างๆ อาทิเช่น บ่อนการพนัน ซ่องโสเภณี สถาน ที่ อบอบนวด โรงน้ำชา ในที่ลับ คอฟฟี่ช็อป ไรต์คลับ โรงเบวส์สิ่ง นับว่ามีส่วนที่ทำให้เด็กและ เยาวชนเสียคนอีกจำนวนไม่น้อย เพราะถึงจะรู้ว่าเป็นสถานที่อบายมุขแต่ก็เป็นสิ่งล่อใจให้เด็ก และเยาวชนหลงเพลิดเพลินติดอกติดใจทำให้เสียคนได้ง่าย

6. ผู้ใหญ่กระทำตัวอย่างไม่ดีให้เด็กเห็น เนื่องจากเด็กและเยาวชนถือเอาผู้ใหญ่ เป็นตัวอย่าง ผู้ใหญ่ทำอย่างไรก็อยากเจริญรอยตาม ดังนั้นเมื่อผู้ใหญ่ทำไม่ดีซึ่งรวมทั้งการ กระทำที่ไม่เหมาะสมต่างๆ อาทิเช่น เกียจคร้าน ไม่ทำงาน มีกิริยาจาหาหยาบคาย ไม่ สุภาพ มีความประพฤติเสื่อมเสีย ชอบดื่มสุราอาละวาด ติดยาเสพติด ลักลอบตั้งบ่อนการพนัน หรือซ่องโสเภณี หรือคบเพื่อนนักเลงอันธพาล เป็นต้น เมื่อเด็กได้พบแต่สิ่งไม่ดีไม่งามตลอดมา ก็อาจจดจำเป็นตัวอย่างและไปกระทำการผิดศีลธรรมหรือผิดกฎหมายได้โดยง่าย

7. การขัดแย้งในทางวัฒนธรรม วัฒนธรรมตะวันตกที่หลั่งไหลเข้ามาปัจจุบัน สามารถ รับส่งทางดาวเทียมเข้าเครื่องรับโทรทัศน์ถึงตรงทุกบ้าน และมักมีอิทธิพลเหนือเยาวชน และ วัยรุ่น มีส่วนทำให้เด็กและเยาวชนกระทำตามโดยขาดการพิจารณาให้ถ่องแท้ทั้งยังสำคัญผิดว่า อารยธรรมของแต่ละประเทศวัดกันด้วยความเจริญทางด้านวัตถุ ทั้งยังเห็นว่าเป็นสิ่งโก้เก๋ เช่น เรื่องการแต่งกาย การไว้ผมยาว หรือความประพฤติ กิริยามารยาทที่ไม่เหมาะสมและ ไม่เรียบร้อยต่างๆ ทั้งทำให้เกิดความฟุ้งเฟ้อ กระทำผิดชนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงาม ผิด ศีลธรรม และกลายเป็นความผิดทางกฎหมายขึ้นด้วย

8. การคบเพื่อน เรื่องการคบเพื่อนก็เป็นสิ่งสำคัญสำหรับเด็กและเยาวชน เพราะถ้า เด็กหรือเยาวชนได้เพื่อนเกเรมีความประพฤติไม่ดีแล้ว ก็อาจจะชักจูงให้เด็กหรือเยาวชนนั้น ประพฤติเสียหยาหรือเสียผู้เสียคนได้

9. การเสพยาเสพติดให้โทษ ยาเสพติดให้โทษ หมายถึง สารใดก็ตามเมื่อรับเข้า สู่ร่างกายไม่ว่าจะเป็นการกิน ฉีด สูบ หรือดมก็ตาม แล้วทำให้เกิดอาการมึนเมาและความประพฤติ ของผู้ใช้ เช่น ผื่น เหนียวื่น ยากระดู้นประสาท และยาที่กระทำให้ประสาทหลอน เป็นต้น เมื่อใช้ยานี้เป็นเวลานานจนติดแล้วก็ย่อมจะก่อให้เกิดอันตรายอย่างใหญ่หลวงแก่เด็กและ เยาวชนได้ เพราะพิษภัยของตัวยาเมื่อเสพไปนานๆ แล้วจะทำลายสุขภาพทั้งทางร่างกาย

และจิตใจให้เสื่อมโทรมเป็นช่องทางให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บได้ง่าย และเป็นที่รังเกียจของสังคม การติดยาเสพติดให้โทษนี้มักจะเป็นสาเหตุแห่งการกระทำผิดอื่นๆ ด้วย และเมื่อติดแล้วทำให้เกิดความต้องการเสมอๆ โดยจะต้องเพิ่มปริมาณมากกว่าเดิมขึ้นไปเรื่อยๆ ต้องหาเงินมาซื้อด้วยราคาแพง ถ้าไม่มีเงินก็ต้องลักขโมยหรือวิ่งราว ปล้นหรือชิงทรัพย์และถ้าเป็นเด็กหรือเยาวชนหญิงก็มักจะถูกบังคับค้าประเวณีกลายเป็นหญิงโสเภณีได้

10. หนังสือพิมพ์และหนังสืออ่านเล่นทั่วไป ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าหนังสือพิมพ์และหนังสืออ่านเล่นเป็นสิ่งที่ขาดเสียมิได้ เพราะนอกจากจะเป็นการส่งเสริมให้ความรู้แก่ประชาชนผู้อ่านทั่วไปแล้ว ยังเป็นสื่อกลางที่สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐบาลกับประชาชนที่จะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ และเป็นการสะท้อนภาพของสังคมอย่างหนึ่ง ฉะนั้นหนังสือพิมพ์จะดีหรือเลวจึงขึ้นอยู่กับ การเสนอข่าวด้วย การเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ในด้านอาชญากรรมบางฉบับได้บรรยายถึงวิธีการ หรือแผนของอาชญากรอันเป็นแนวทางให้ผู้อื่นเอาเยี่ยงอย่างกระทำตามได้ เพราะเป็นการส่งเสริมความเก่งกาจของคนร้ายโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เช่น เรียกว่าเป็นเจ้าพ่อบ้าง หรือเรียกไว้เสือปืนไว เป็นต้น ส่วนหนังสืออ่านเล่นทั่วไปก็นับว่าเป็นสิ่งที่มีประโยชน์เช่นกัน แต่หนังสืออ่านเล่นบางประเภทหนักไปในทางลามกอนาจารก่อให้เกิดการยั่วเย้าและเป็นการเพาะนิสัยที่ไม่ดีให้แก่เด็กและเยาวชน ซึ่งยังหย่อนต่อสติปัญญาและความรู้ลึกซึ้งกับผิดชอบได้ง่าย ทั้งเป็นสิ่งที่ไม่น่าจะให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดกฎหมายต่อไปได้

11. ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ ถ้าพิจารณาในด้านการส่งเสริมการศึกษา วัฒนธรรม และการพักผ่อนหย่อนอารมณ์ของประชาชนทั่วไปแล้ว ภาพยนตร์ วิทยุและโทรทัศน์นับว่าเป็นสิ่งที่ให้ประโยชน์อย่างยิ่ง ในขณะที่เดียวกันสื่อต่างๆ ดังกล่าวยังมีลักษณะไปในทางไม่ดีไม่งามหรือมีผลกระทบต่อก่อให้เกิดโทษ เช่น เรื่องคนหลายคนรุมฆ่าหรือรุมทำร้ายคนๆ เดียว หรือการลอบฆ่ากันอย่างเลือดเย็น ทารุณโหดร้าย เรื่องผีอาละวาดที่ทำให้คนดูขนพองสยองเกล้า หรือเรื่องกามารมณ์คบชู้สาว เป็นต้น ซึ่งเป็นตัวอย่างไม่ดีสำหรับเด็กที่ยังอ่อนต่อความคิดไม่สามารถแยกได้ว่าอะไรเป็นอะไร เป็นเรื่องจริงหรือเรื่องสมมติ และเป็นเรื่องที่สามารถจะค่อยๆ ผังอยู่ในจิตใจ หรือความรู้ลึกซึ้งนึกคิดของเด็กได้ ทั้งเป็นสาเหตุให้เด็กหรือเยาวชนจำไปเป็นตัวอย่างในการกระทำอันผิดกฎหมายได้ แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพร่างกาย จิตใจและการได้รับการศึกษาของเด็ก

กุลขลี สุกันทะเกตุ (2520 : อ้างถึงใน สุชา จันทน์เอม, 2527) ได้กล่าวถึงสาเหตุของการกระทำผิดของเด็กและวัยรุ่นอันเนื่องมาจากสิ่งแวดล้อม เช่น โรงเรียน เด็กอาจจะมีความรู้จากการศึกษาเล่าเรียน จากการคบเพื่อน ทำตามค่านิยมของหมู่ที่ไม่ถูกต้อง (การแต่งกาย ความประพฤติแปลกๆ นอกแนวปกติ ทำนองโน้มน้าวให้ไปสู่การกระทำผิด) เด็กขาดตัวอย่างและสิ่งแวดล้อมที่ชักจูงไปในทางดี ตลอดจนความขัดแย้งระหว่างวัฒนธรรมเดิมและวัฒนธรรมต่างชาติ ที่หลั่งไหลเข้ามาทำให้เด็กสับสนหาทิศทางหรือจุดยืนที่เหมาะสมไม่ได้ทำให้พฤติกรรมที่ก่อคดีขึ้นได้โดยเฉพาะพฤติกรรมที่เกี่ยวกับทางเพศ จากผลสำรวจปรากฏว่าเด็กที่มาศาล ส่วนใหญ่มักจะมาจากแหล่งเสื่อมโทรมราวๆ ร้อยละ 80

สรุปได้ว่า สาเหตุของการกระทำผิดของเด็กและวัยรุ่นที่มาจากสภาพแวดล้อมทางสังคมนั้นมีเป็นจำนวนมาก เช่น สภาพสังคมรอบบ้าน สื่อมวลชน แหล่งอบายมุขต่างๆ ตลอดจนการหลั่งไหลเข้ามาของอารยธรรมตะวันตก เป็นต้น

2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

คณะกรรมการวิเคราะห์ปัญหาเยาวชน (กระทรวงมหาดไทย, 2504) ได้วิจัยหาข้อเท็จจริงและมูลเหตุที่มีส่วนทำให้เยาวชนและเด็กกระทำความผิด จากการศึกษาพบว่าเด็กที่กระทำความผิดมีปัญหาเรื่องความประพฤติไม่เหมาะสม มีปัญหากับผู้ปกครองและครอบครัว ปัญหากับโรงเรียน ปัญหานั้นเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมและสังคม ตลอดจนปัญหาสุขภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมไม่ดี

ทิพวรรณ จันทรพิบูลย์ (2510) ได้ทำการศึกษาปัญหาที่เป็นอุปสรรคการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดจันทบุรี โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 120 คน พบว่าสาเหตุของปัญหาเด็กมาจากสิ่งต่อไปนี้

1. สิ่งแวดล้อมทางบ้าน ได้แก่ ที่อยู่อาศัย ฐานะทางเศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ในครอบครัว
2. สิ่งแวดล้อมทางโรงเรียน ได้แก่ ทักษะคตินักเรียนต่อครูและต่อวิชาที่เรียน ตลอดจนความรู้สึกที่มีต่อเพื่อน
3. ปัญหาที่เกิดจากตัวนักเรียนเอง คือ สุขภาพ สติปัญญาและการใช้เวลาว่าง

ประทุม แป้นสุวรรณ (2518) ได้ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการเรียน สังคมและส่วนตัว ของนักเรียนในระดับประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเขตเทศบาลและโรงเรียนนอกเขต เทศบาลในจังหวัดสิงห์บุรี ปีการศึกษา 2517 โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,032 คน และใช้แบบสอบถามสำรวจปัญหานักเรียนทางการเรียน สังคมและส่วนตัว ผลการวิจัยปรากฏ ว่านักเรียนมีปัญหามากที่สุดในเรื่องตื่นเต้น ไม่สนใจในบางวิชา ต้องการให้ครูยกย่องและให้ กำลังใจ เพื่อนๆ หยอกล้อให้อับอาย เพื่อนชอบชมเชยรังแก เพื่อนมักจะหาเรื่องทะเลาะกับ ตนบ่อยๆ พ่อแม่หรือผู้ปกครองไม่ให้โอกาสเที่ยวตามลำพัง รู้สึกว่าชีวิตภายในบ้านไม่มีความสุข ไม่กล้าโต้แย้งเมื่อมีความเห็นไม่ตรงกับเพื่อน ค่าใช้จ่ายประจำวันไม่เพียงพอและบ้านเรือน ตั้งอยู่ในแหล่งโจรผู้ร้ายชุม

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบจันก (2520) ได้ศึกษาพบว่า เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบรักน้อยนั้น จะมีปัญหาทางด้านความประพฤติ ขาดวินัยและมีความก้าวร้าวสูง

เพียว เกาทันท์ทอง (2534) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาเปรียบเทียบสภาพแวดล้อม ของโรงเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียน ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมอยู่ในวินัย และกลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมผิดวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2533 จำนวน 360 คน ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนกลุ่มที่มี พฤติกรรมอยู่ในวินัยกับกลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมผิดวินัย มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมของ โรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ฉัตรสุน พงติภิญญา (2537) ศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความประพฤติดีระเบียบของ นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยความผิดขนาดเบา บานกลาง และหนัก ปรากฏว่าตัวแปรที่ร่วมกันอธิบายระดับความประพฤติดี คือ การคบหา สมาคมกับเพื่อนที่ประพฤติดีและการรับรู้ความแน่นอนของการลงโทษ เมื่อแยกวิเคราะห์ระดับ ความประพฤติดีออกเป็น 3 กลุ่ม ปรากฏว่ากลุ่มความผิดขนาดเบา มีตัวแปรที่อธิบายความ ประพฤติดีได้ คือความยึดมั่นต่อแนวการกระทำที่สังคมยอมรับ การคบหาสมาคมกับเพื่อนที่ ประพฤติดีและการรับรู้ความรวดเร็วของการลงโทษ สำหรับกลุ่มความผิดขนาดกลางปรากฏ ว่า การคบหาสมาคมกับเพื่อนที่ประพฤติดีเป็นเพียงตัวแปรเดียวที่มีความสัมพันธ์กับระดับความ ประพฤติดี ส่วนกลุ่มความผิดขนาดหนักปรากฏว่า มี 3 ตัวแปร คือ การรับรู้ความรุนแรง ของการลงโทษ ความผูกพันต่อบิดามารดาและโรงเรียน และการรับรู้ความแน่นอนของการ ลงโทษ

2.4.2 งานวิจัยในประเทศ

โควิลล์ และคณะ (Coville et.al., 1960) ได้ทำการศึกษาถึงสาเหตุที่เด็กมีพฤติกรรมต่อต้านสังคม ปรากฏว่ามีสาเหตุมาจากความสัมพันธ์กับบิดามารดา กล่าวคือ เด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ถูกตามใจมากเกินไปจนชอบเซต จะมีลักษณะคล้ายทารกที่เลี้ยงไม่รู้จักโต ไม่รู้จักยับยั้งความต้องการ เป็นปฏิปักษ์ต่อสังคมและก้าวร้าว

มัลแฟร์ (Malfair, 1974) ได้ศึกษาทัศนคติต่อโรงเรียนในกลุ่มเยาวชนเกเรที่ไม่เคยหนีโรงเรียน กลุ่มเยาวชนที่เคยหนีโรงเรียนและไม่เคยหนีโรงเรียน ผลปรากฏว่าเยาวชนทั่วไปที่ไม่เคยหนีโรงเรียนมีทัศนคติต่อโรงเรียนไปในทางบวก กล่าวคือ มีความรู้สึกชอบโรงเรียนเห็นว่าโรงเรียนมีความจำเป็นต่อตน พยายามทำความดีตลอดเวลา ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ เป็นอย่างดี สำหรับเยาวชนทั่วไปที่เคยหนีโรงเรียนและเยาวชนเกเรที่ไม่เคยหนีโรงเรียนจะมีความรู้สึกที่ไม่ชอบโรงเรียน ทั้งๆ ที่ตระหนักว่าโรงเรียนมีความจำเป็นต่อตน ไม่กระทำความดี ไม่ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน

กันน์ (Gunn, 1978) ได้ทำโครงการป้องกันการขัดแย้งและความรุนแรงร่วมกันขึ้นระหว่างกลุ่มโรงเรียนชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อวางแผนพัฒนา และนำโครงการไปใช้เพื่อป้องกันความรุนแรงที่จะเกิดขึ้นในโรงเรียน ผลจากโครงการนี้ปรากฏว่า รูปแบบของการแก้ปัญหาดังกล่าวยังถูกต้อง และสอดคล้องกับธรรมชาติของพฤติกรรมมนุษย์ คือการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัย และเหมาะสมกับการเรียนรู้ของนักเรียน

นอแมนน์ (Naumann, 1983) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของระเบียบวินัยในโรงเรียนที่มีผลต่อบรรยากาศในโรงเรียน ปรากฏว่า วิธีใช้ระเบียบวินัยได้เป็นข้อกำหนดบรรยากาศของโรงเรียน ส่วนบุคลิกภาพและความแตกต่างในวิธีการของผู้รักษาวินัยเป็นตัวกำหนดแบบอย่างที่ดีของระเบียบวินัยและบรรยากาศของโรงเรียน

จากผลงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น ชี้ให้เห็นว่าปัญหาด้านวินัยของนักเรียนมีสาเหตุมาจากสภาพแวดล้อมทางครอบครัว โรงเรียน และสังคมแวดล้อม ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญนี้จึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาปัญหาด้านวินัยและสภาพแวดล้อมของนักเรียนอาชีวศึกษา เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง และนำมาเป็นข้อมูลสำหรับผู้เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาด้านวินัยต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Frame Work)

